

Myšlienky na máj 2018

1. „Boh chce, aby sme žili zodpovedne svoj život. Klope na dvere a hovorí: Teraz mi otvor, prichádzam.“ (bl. John Henry Newman)
2. „Veľkosť našej lásky k bližným je meradlom našej lásky k Bohu.“ (sv. Edita Steinová)
3. „Ó, bremeno svätej lásky, ako sladko objímaš, ako slávne spútaš, ako mätko tlačíš, ako pevne viažeš, ako múdro poučáš!“ (sv. Bernard z Clairvaux)
4. „Viera je aj súlad medzi твоjím presvedčením a твоjím správaním.“ (sv. Augustín)
5. „Ľudstvo umiera na nedostatok lásky. Nikto nemá na nikoho čas, iba na seba.“ (sv. Matka Tereza)
6. „Apoštolov bolo mnoho, ale iba jednému Ježiš hovorí: Pas moje ovce. Jednota viery teda vychádza z jediného pastiera – nástupcu apoštola Petra.“ (sv. Augustín)
7. „Svätý – bez modlitby? Neverím v takú svätosť.“ (bl. Josemaría Escrivá)
8. „Niet svätého, za ktorého päťami by nešiel zlý duch, a niet Božieho diela, ktoré by nebolo skúšané ako zlato v ohni.“ (Chiara Lubichová)
9. „Srdcom aj ústami vždy vzdávaj Bohu vďaka, nech sa ti deje akékoľvek trápenie. On jediný vie, aj vďaka tvojemu súženiu, docieľť vaše osobné stretnutie.“ (sv. Bonaventura)
10. „Pokrok je možný iba v spoločnosti, v ktorej existujú morálne hodnoty a silné presvedčenia.“ (Benedikt XVI.)
11. „Pre kresťana neexistujú cudzí ľudia. Náš bližný je vždy ten, koho máme pred sebou.“ (sv. Edita Steinová)
12. „Boh nás často milosrdne vyslyší a často milosrdne nevyslyší.“ (sv. Augustín)
13. „Radosť sa stáva prejavom lásky, ak ju rozdáваме.“ (Ján Pavol I.)
14. „Dejiny ako celok sú bojom medzi láskou a neschopnosťou milovať, medzi láskou a odmietnutím lásky.“ (Benedikt XVI.)
15. „Aby kresťan miloval, musí konať ako Boh: nečakať, že bude milovaný, ale milovať ako prvý.“ (Chiara Lubichová)
16. „To, že chudoba, hlad a bolesť, ktoré sú vnímané ako zlo, nie sú prekážkou svätého života, ale svätosti napomáhajú, nám osvetlil svojím životom náš Kristus Pán.“ (sv. Ambróz)

17. „Mária musí byť strašná pre diabla a jeho prívržencov ako armáda v boji, lebo diabol dobre vie, že má málo času.“ (sv. Ludo-vít Mária Grignon z Montfortu)

18. „Nejde o to, pravdu vlastniť, ale dovoliť, aby pravda vlastnila nás.“ (Ján Pavol I.)

19. „Čo môže byť úctyhodnejšie a chvályhodnejšie ako odpočívať pod Pánovým oltárom, na ktorom sa slávi Pánova obeť?“ (sv. Augustín)

20. „Aký je rozdiel medzi diablom a človekom, ktorý nahovára na zlo? Ty si tým človekom, ak nie je Boh твоjím dôvodom v rozhodovaní.“ (sv. Cyril Alexandrijský)

21. „Boh nie je od nás vzdialený. Príbytok si vybudoval medzi nami. V Ježišovi sa stal jedným z nás.“ (Benedikt XVI.)

22. „Nemáme veľa dôvodov k radosti a tak, keď sa dôvod udeje, tak sa radujeme o to vrúcnejšie. Len nezabúdajme na to, že čnosť je čnosťou aj v radosti.“ (sv. Ján Zlatoústý)

23. „Milovať znamená dať všetko a dať samého seba.“ (sv. Terézia z Lisieux)

24. „Kto verí, nikdy nie je sám – ani počas života, ani počas smrti.“ (Benedikt XVI.)

25. „Lepšie ako vzbĺknúť a vybuchnúť je napríklad otvoriť si srdce pred priateľmi a vyplakať sa. Ešte lepšie je však vyliať si srdce pred Pánom.“ (Ján Pavol I.)

26. „Nesmieme spýšniť, keď nám Boh posla mnoho krížov a my ich dokážeme znášať. Posla ich, aby slúžili na spásu iných a nás aby očistili.“ (Chiara Lubichová)

27. „Písmo sväté hovorí vznešene, no napriek tomu sa posmieva tým, čo sú pyšní na svoju hrdosť.“ (sv. Augustín)

28. „Všetko sa skončí v tomto slzavom údolí, aj slzy sa odplavia, aj bolesť prestane. Len jedno nepominie – láska k tebe, Pane.“ (sv. Faustína Kowalska)

29. „Kresťanské dobrodružstvo znamená urobiť z každej prekážky odrazový mostík.“ (Chiara Lubichová)

30. „Jeden skutok lásky k Bohu urobený v období vyprahnutosti je cennejší než sto vykonaných so záľubou a útechou.“ (sv. páter Pio)

31. „Nikdy nezúfaj pred Božím milosrdenstvom.“ (sv. Benedikt z Nursie)

Akcia 365

Č. 150

Máj 2018

Milí priatelia

V závere apríla navštívil dominikánsku komunitu v Košiciach sekretár Kongregácie pre východné cirkvi v Ríme Mons. Cyril Vasil'. Pri svojej návšteve odovzdal komunite dar Svätého Otca Františka, ktorý venoval Košickému dominikánskemu kostolu. Pápežov votívny dar potom za spevu akatistu vložil arcibiskup Vasil' do kópie Ikony Salus Populi Romani, ktorej originál sa nachádza v Ríme. Na druhý deň nasledovala v dominikánskom kostole pontifikálna svätá omša, pri ktorej sekretár Kongregácie pre východné cirkvi požehnal ikonu Salus Populi Romani - Populi Cassoviensis. Slávnosť požehnania, ktorej prenos vysielala TV Lux a Rádio Lumen, umocnila duchovné puto košického chrámu so starobyľou pápežskou Bazilikou Santa Maria Maggiore v Ríme. Košický dominikánsky chrám sa tým stáva pútnickým miestom pre mariánskych ctiteľov z blízkeho i širokého okolia.

Obraz Salus Populi Romani

Ikona Salus Populi Romani, Božej Matky Márie s dieťaťom, je v Ríme umiestnená na oltári v chráme Santa Maria Maggiore. V IX. storočí, kedy baziliku navštívili sv. Cyril a Metod, ikona bola umiestnená pri dverách chrámového baptistéria. Dnes je obraz vystavený naľavo od hlavného oltára, v chrámovej kaplnke, ktorá sa nazýva Capella Paolina. Obraz je namalovaný na hrubej cédrovej doske s rozmermi 117 x 79 cm. Zobrazuje scénu, pri ktorej Matka objíma pravou rukou dieťa sediace na ľavej ruke Panny Marie. Je oblečená do tmavomodrého plášt'a so zlatým lemovaním. Dieťa Ježiš drží v ľavej ruke knihu a zdá sa, že sa díva na Matku. Väčšina obrazov Bohorodičky zobrazuje Máriu, ako pravou rukou ukazuje na Krista s pohľadom upretým na ľudí. Na rímskej ikone má Bohorodička na prostredníku pravej ruky namalovaný prsteň, ktorý bol v dobovom vnímaní chápaný ako znak dôstojnosti a hodnosti. Tento typ mariánskych obrazov sa nazýva „Hodegetria“, čo v preklade znamená „ukazujúca na cestu“. Autorstvo obrazu Salus Populi Romani je prisudzované sv. Lukášovi, ktorý ho namaloval v Jeruzaleme, odkiaľ ho sv. Helena v IV. storočí dopravila do Konštantínopolu. Dnes však nevieme dostatočne vystopovať históriu obrazu pred dvanástym storočím. Obraz Bohorodičky sa medzitým v početných kópiách rozšíril po celom svete. Veľkú zásluhu na šírení mariánskej úcty spojenej s týmto obrazom má Spoločnosť Ježišova, ktorú založil sv. Ignác z Loyoly v XVI. storočí. Sv. Ignác slúžil práve v tejto bazilike svoju prvú svätú omšu na Vianoce v ro-

ku 1538. Jeho tretí nástupca, sv. František Borgia, v roku 1569 dosiahol od kapituly kano-nikov výnimočné dovolenie zhotoviť kópiu tohto obrazu. Úctu obrazu jezuiti potom rozšírili na miestach svojich misijných pôsobísk (Latinská Amerika, Stredná Európa). Vďaka ním sa obraz z chrámu Santa Maria Maggiore stal súčasťou pravoslávnej ikonografie napríklad aj v Etiópii.

Chrám Santa Maria Maggiore

História chrámu, v ktorom je obraz uchováva-ný, odvádza svoj pôvod od zjavenia Panny Márie rímskemu patricijovi Jánovi a pápežovi Libériovi. Obom prikázala, aby postavili chrám na tom mieste v Ríme, ktoré im ráno označí znamením. V noci zo 4. na 5. augusta 358 sa na rímskom pahorku Eskvilino objavil sneh. Pápež vyznačil obrysy chrámu priamo do snehu a stavitelia zakrátko postavili prvý chrám. Libériov pôvodný mariánsky kostol stál pod dnešnou apsidou chrámu Santa Maria Maggiore. Jeho existenciu potvrdil prieskum v minulom storočí, ktorý na tomto mieste našiel pôvodné staré murivo. Dejiny dnešnej baziliky sa začínajú krátko po skončení koncilu v Efeze v roku 431. Cirkevný snem priznal Panne Márii titul Theotokos, Bohorodička, čo vyvolalo aj nové stavebné nadšenie v Ríme. Krátko nato sa realizovala stavba veľkolepej baziliky v čase pápeža Sixta III. (432-440). Chrám bol situovaný tak, aby bol centrom verejného života, akými v starom Ríme boli fóra. Bazilika mala baptistérium a stála neďaleko hlavného pápežského sídla, čím plnila funkciu, ktorú má dnes farnosť.

Mariánska tradícia

V diele *Život sv. Konštantína* nachádzame opis miesta, na ktorom sa v Ríme odohral akt schválenia staroslovanskej liturgie. V historických premeňoch sa uvádza: „Ked' pápež prijal slovanské knihy, posvätil ich a položil v chráme Svätej Márie, ktorá sa volá Fatné (Pri jasličkách) a spievali nad nimi liturgiu.“ Táto udalosť sa odohrala v Bazilike Santa Maria Maggiore niekedy medzi Vianocami v roku 867 a marcom v roku 868. Liturgiu v pápežovej prítomnosti slúžil vtedy pravdepodobne sv. Konštantín-Cyryl, ktorý bol jediný kňaz v skupine veľkomoravských pútnikov. Pre každého Slovana sa návšteva rímskej baziliky S. Maria Maggiore môže stať príležitosťou k vd'ačnej spomienke na to, že vďaka Cyrilovi a Metodovi, ako aj vďaka jasnozrivosti pápeža Hadriána, sa práve tu symbolicky otvorili pre slovanské národy brány Cirkvi a možnosť chváliť pravého Boha vlastným jazykom. Návšteva tejto baziliky je spojená aj s modlitbou pred najuctievanejšou mariánskou ikonou. Pri ikone Matky, ktorú si rímsky ľud uctieval ako svoju záchrankyňu, slovanskí apoštoli jej zverili svoje apoštolské dielo. V súčasnosti sa kópia obrazu stala jedným zo symbolov Svetových dní mládeže. Panna Mária, vyobrazená s dieťaťom na rukách, je patrónkou žien očakávajúcich počatie, a tiež ľudí trpiacich chorobami zraku, športovcov i turistov.

Leták pripravili:

Margita Stančíková: Email: stancikova@gmail.com

Milan Hudaček SJ Email: m.hudacek@gmail.com